

KOMENTARZ BIEŻĄCY

17 lipca 2024

Wyhamowanie trendu poprawy oczekiwań przedsiębiorstw wg „Szybkiego monitoringu” NBP.

• Według najnowszego raportu NBP nt. koniunktury w przedsiębiorstwach („Szybki monitoring NBP”) w II kw. 2024 r. bieżąca ocena własnej sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstw pogorszyła się. Choć skala tego pogorszenia była niewielka, to bardziej negatywnym sygnałem jest fakt, że pogorszenie oceny sytuacji własnej nastąpiło drugi kwartał z rzędu. Co więcej, w najnowszej edycji badania pogorszyły się także oczekiwania firm dot. ich przyszłej sytuacji, zarówno w perspektywie kwartalnej jak i rocznej. Jednocześnie jednak roczny wskaźnik prognoz obniżył się jedynie nieznacznie. W obu przypadkach wskaźniki kształtują się w okolicach swoich długookresowych średnich.

• Na poziomie analizowanych przekrojów oceny bieżącej sytuacji zmieniały się różnokierunkowo. Silniej pogarszała się ocena sytuacji eksporterów, czy też branż usługowych, poprawiły się natomiast oceny w grupie firm sprzedających wyłącznie w kraju, a w układzie sektorowym w przemyśle, dzięki poprawie w branży paliwowej, energetyce i produkcji artykułów żywnościowych. W przypadku ocen przyszłej sytuacji, wskaźniki były już zdecydowanie mniej zróżnicowane, przy pogorszeniu wskaźnika w większości branż i klas wielkości przedsiębiorstw, w tym pogorszeniu oceny zarówno wśród eksporterów jak i firm zorientowanych na rynek krajowy.

• Choć wątek wysokich kosztów, w szczególności kosztów pracy, pozostaje najważniejszym problemem działalności firm, to w prognozach na III kw. odnotowano także spadek wskaźnika prognoz popytu (po 6 kwartałach jego wzrostów). Pogorszyły się prognozy popytu zarówno w perspektywie kwartalnej, jak i rocznej. W obu przypadkach silniejsza negatywna zmiana nastąpiła w przypadku firm operujących na rynku krajowym.

Biuro Analiz Makroekonomicznych
i Sektorowych
bosbank.analizy@bosbank.pl

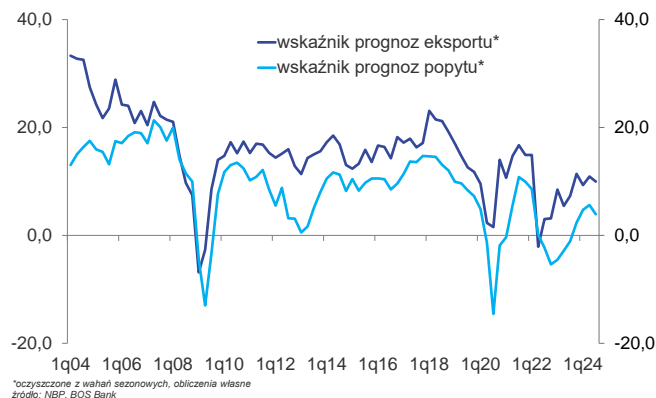
Łukasz Tarnawa
Główny Ekonomista
+48 696 405 159
lukasz.tarnawa@bosbank.pl

Aleksandra Świątkowska
Ekonomista
+48 515 111 698
aleksandra.swiatkowska@bosbank.pl

Wskaźnik prognoz sytuacji ekonomicznej WPSE

Wskaźnik prognoz popytu

- W ujęciu branżowym (dla prognoz 12-miesięcznych popytu) najłabsze wyniki notuje energetyka (zarówno w zakresie poziomu jak i zmiany wskaźnika prognoz popytu). Choć wskaźnik prognoz popytu w budownictwie obniżył się wyraźnie, to wciąż pozostaje najmocniejszy spośród wszystkich sektorów, co potwierdza, że bieżące spowolnienie aktywności w sektorze jest związane z kalendarzem wydatkowania środków z Budżetu UE, tzn. ma charakter okresowy.

- **Pomimo pogorszenia ocen własnych przedsiębiorstw oraz prognoz popytowych, pozytywną informacją są generalnie stabilne poziomy wskaźników niepewności.** W skali kwartału zmiany odsetka firm oceniających niepewność jako wysoką są niewielkie, a indeks utrzymuje się blisko długookresowej średniej.

- **Taki układ danych w naszej ocenie w większym stopniu wskazuje na wyhamowanie dotychczasowego trendu poprawy, niż na wzrost ryzyka pogorszenia perspektyw aktywności gospodarczej.** Wydaje się, że opublikowane dane są spójne z utrzymaniem silniejszego wzrostu dynamiki PKB (wobec 2023 r.), potwierdzając jednocześnie, że w kolejnych kwartałach gospodarka nie będzie już znacząco przyspieszać wobec poziomów bieżących.

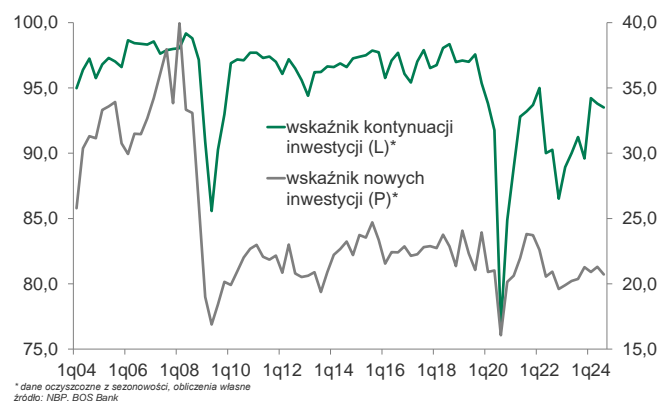
- Choć prognozy popytu producentów dóbr konsumpcyjnych i firm oferujących usługi konsumenckie pogorszyły się, wciąż pozostają relatywnie mocne, co pozwala oczekiwać utrzymania solidnej dynamiki konsumpcji. Jednocześnie jednak nie zapowiadają silniejszego / trwalszego jej przyspieszenia w dłuższym horyzoncie. W większym stopniu bowiem bieżące odbicie wydatków konsumentów jest efektem wzrostu realnych dochodów wspieranych spadkiem inflacji i jest odreagowaniem po ich silnym spowolnieniu w 2022 r. i 2023 r.

- **Choć sytuacja na rynku pracy pozostaje korzystna, to kolejny kwartał z rzędu widoczne jest nieznaczne wychłodzenie. Kolejny kwartał z rzędu obniżył się wskaźnik prognoz zatrudnienia, niemniej w dalszym ciągu pozostaje on wyraźnie powyżej swojej długookresowej średniej. Kolejny kwartał z rzędu firmy wskazują także na ograniczenie presji płacowej. W tych warunkach zakładamy, że dalszy lekki wzrost odsetka firm planujących podwyżki płac, jest efektem czynników regulacyjnych, tj. kolejnej podwyżki płacy minimalnej od lipca br.**

Wskaźniki prognoz rynku pracy

Wskaźniki prognoz inwestycji

- Biorąc pod uwagę stabilny poziom wakatów, dalszy wzrost znaczenia bariery braku kadr, ale przede wszystkim dominujący problem wysokich kosztów pracy oraz ocen respondentów koniecznego podjęcia działań, w celu ograniczenia spadku rentowności oceniamy, że relatywnie słabsze wyniki po stronie zatrudnienia są właśnie w większym stopniu odpowiedzią na szybko rosnące koszty pracy niż pogorszenie perspektyw popytowych.

- **Jakkolwiek opublikowane wyniki badania potwierdzają istotny wpływ kalendarza wydatkowania środków UE na bieżące spowolnienie inwestycji od początku br., to potwierdzają także generalną słabość cykliczną nastrojów inwestycyjnych.** Wskaźnik prognoz inwestycji w III kw. obniżył się nie tylko w największych / publicznych przedsiębiorstwach (bardziej zależnych od finansowania unijnego), ale także w firmach prywatnych. Wskaźnik prognoz nowych inwestycji w tej grupie obniżył się w perspektywie kwartału oraz roku.

- Wśród powodów słabszych nastrojów inwestycyjnych (po wykluczeniu wpływu kalendarza wydatkowania środków UE) można wskazywać wciąż rozczarowujące wyniki sprzedaży eksportowej oraz wysoki poziom zapasów. Z drugiej strony, wyniki bieżącego badania wskazują na ograniczenie odsetka firm wskazujących na zbyt duży poziom zapasów materiałów i towarów i zmniejszenie tej nierównowagi, co potwierdza, że w kolejnych kwartałach ujemna kontrybucja zapasów we wzrost może wygasać.

- Pomimo dalszego i poszerzającego się (w ujęciu branżowym) pogorszenia wskaźników rentowności (m.in. wskaźnik rentowności obrotu netto) odsetek firm oceniających swoją rentowność jako satysfakcjonującą lekko wzrósł w II kw. Wzrost tego odsetka notowano jednak wyłącznie wśród firm sprzedających na rynku krajowym, przy niższej satysfakcji eksporterów. Jednocześnie pogorszyły się prognozy rentowności własnej w perspektywie roku, przy spadku tych prognoz w większości klas i branż. Z drugiej strony spadek prognoz rentowności nastąpił z relatywnie wysokiego poziomu.

- Wciąż na bezpiecznym poziomie (wyraźnie powyżej 10-letniej średniej) kształtują się wskaźniki płynności finansowej firm, a w II kw. te oceny jeszcze poprawiły się (wzrost odsetka firm deklarujących brak problemów z płynnością do 82% z 81% w I kw.). Wyraźną poprawę odnotowano w sektorze MSP – w tym w klasie mikro firm – przy stabilnie wysokich ocenach płynności w dużych podmiotach. Lepiej niż w poprzednich kwartałach kształtowały się także prognozy sytuacji płynnościowej w horyzoncie 12 miesięcy. Po raz kolejny zwiększyła się przewaga firm przewidujących poprawę sytuacji nad firmami oczekującymi jej pogorszenia.

- Według danych NBP w I kw. br. zadłużenie kredytowe sektora przedsiębiorstw niefinansowych było niemal takie samo jak rok wcześniej (wobec spadku o 0,7% r/r na koniec IV kw. ub.r.). Stabilizacja zadłużenia nastąpiła przy dalszej redukcji zadłużenia w segmencie i jednocześnie powolnym wzroście zadłużenia z tytułu kredytów inwestycyjnych.

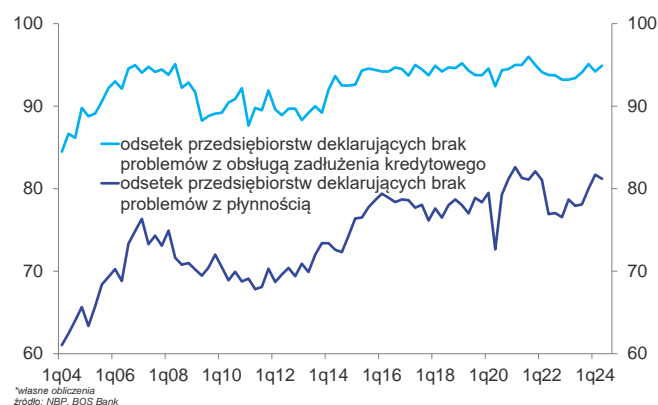
- W II kw. 2024 r. odsetek firm deklarujących aplikowanie o kredyty bankowe wyraźnie obniżył się (do 11,9% z 13,9% w I kw.), w tym zarówno wśród dużych firm, jak i przedsiębiorstw z sektora MSP. Jednocześnie wzrosła deklarowana dostępność finansowania bankowego. Udział firm, które otrzymały pozytywne decyzje kredytowe wzrósł (do 84,0% z 82,5%).

- Według badania NBP zapotrzebowanie na ekofinansowanie wyraziło 13,4% respondentów. W tej grupie wyraźnie przeważały firmy deklarujące zamiar skorzystania z tego rodzaju produktów finansowych (10,9% podmiotów), przy niewielkiej grupie respondentów (2,4%), którzy z tego rodzaju kredytu już skorzystało, korzysta lub jest w trakcie aplikowania o takie finansowanie. Zainteresowanie ekofinansowaniem częściej wyrażały duże firmy (17,4% dużych podmiotów), niż firmy należące do sektora MSP (11,8% z tej grupy firm). Częściej zainteresowanie tymi produktami deklarowały przedsiębiorstwa z branż: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię, górnictwo i wydobywanie oraz firmy zajmujące się dostarczaniem wody, odprowadzaniem ścieków i rekultywacją.
- Wśród problemów oferty produktów proekologicznych respondenci najczęściej (48% respondentów) wskazywali na jej niedopasowanie do specyfiki tych przedsięwzięć. Na drugim miejscu (28% firm) wskazano na bardziej restrykcyjne warunki uzyskania finansowania niż w przypadku inwestycji o typowym dla banku procesie wyceny ryzyka realizacji projektów.
- W II kw. br. wzrosła zdolność sektora przedsiębiorstw do obsługi zadłużenia kredytowego i pożyczkowego, która generalnie utrzymuje się na bardzo bezpiecznym poziomie. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących brak problemów z obsługą zadłużenia wzrósł bowiem do 95,1% z 94,4% w I kw. Ponadto, formułowane przez przedsiębiorstwa prognozy wskazują na oczekiwaną dalszą poprawę ich zdolności do terminowej obsługi zobowiązań kredytowych w perspektywie 12 miesięcy.
- W świetle wyników ankiety NBP zainteresowanie przedsiębiorstw wykorzystaniem kredytu bankowego wzrosło w skali kwartału, ale pozostaje niskie. Odsetek firm planujących wzrost zadłużenia w III kw. br. wzrósł (do 19,1% z 17,6% w II kw.). Wzrost prognoz zadłużenia zanotowano zarówno w sektorze MSP, jak i w grupie dużych przedsiębiorstw. W sektorze MSP wyraźnie rosnące zainteresowanie kredytem odnotowuje się m.in. wśród firm budowlanych. Jak wskazują autorzy badania, niewielkie zainteresowanie firm rozpoczęciem nowych inwestycji w perspektywie kwartału i deklarowane niskie zainteresowanie finansowaniem tych inwestycji kredytem bankowym sugeruje, że zapotrzebowanie przedsiębiorstw na finansowanie bankowe prawdopodobnie pozostanie niskie.

Wskaźniki zadłużenia kredytowego

Wskaźniki sytuacji płynnościowej i obsługi zadłużenia kredytowego

WAŻNA INFORMACJA: Niniejszy materiał ma charakter prognozy, został opracowany wyłącznie w celu informacyjnym i nie może być traktowany jako doradztwo ani porada inwestycyjna. W szczególności nie może być traktowany jako oferta lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji. Nie jest to forma reklamy ani oferta sprzedaży jakiegokolwiek usługi oferowanej przez BOŚ Bank. Przedstawione w niniejszej publikacji opinie i prognozy są wyrazem niezależnej oceny autorów w momencie ich wydania i mogą ulec zmianie bez zapowiedzi. Informacje, w tym dane statystyczne, zawarte w materiale pochodzą z ogólnie dostępnych, wiarygodnych źródeł, jednak BOŚ Bank nie może zagwarantować ich dokładności i pełności. BOŚ Bank nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym materiale.

Niniejszy dokument stanowi własność BOŚ Bank. Materiał może być wykorzystywany do opracowań własnych pod warunkiem powołania się na źródło. Powielanie bądź publikowanie niniejszego raportu lub jego części bez pisemnej zgody BOŚ Bank jest zabronione.

Bank Ochrony Środowiska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie przy ul. Żelaznej 32, 00-832 Warszawa, zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS: 0000015525 NIP: 527-020-33-13; kapitał zakładowy: 929 476 710 zł wpłacony w całości.